

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-8/22-55

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda dr. sc. Sanje Otočan, predsjednice vijeća, Dijane Vidović, Senke Orlić-Zaninović, Gordane Marušić-Babić i Ljiljane Karlovčan-Đurović, članica vijeća te više sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta u povodu obavijesti D. J. iz Z., i drugih, koje zastupa opunomoćenica mr. sc. K. V., odvjetnica u Z., rješavajući o prijedlogu za obustavu izvršenja općeg akta, na sjednici vijeća održanoj 25. travnja 2022.

r i j e š i o j e

- I. Obustavlja se izvršenje Odluke o izmjenama Odluke o novčanoj pomoći za roditelja odgojitelja, klasa: 021-05/21-01/513, urbroj: 251-01-03-21-8 od 9. prosinca 2021. („Službeni glasnik Grada Zagreba“, 29/21.).
- II. Obustava izvršenja Odluke iz točke I. izreke ovog rješenja nastupa 1. svibnja 2022.
- III. Obustava izvršenja Odluke iz točke I. izreke ovog rješenja traje do donošenja odluke Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u postupku ocjene zakonitosti toga općeg akta.

O b r a z l o ž e n j e

1. D. J. iz Z. i još 319 osoba podnijeli su ovome Sudu zajedničku obavijest o nezakonitosti Odluke o izmjenama Odluke o novčanoj pomoći za roditelja odgojitelja, klasa: 021-05/21-01/513, urbroj: 251-01-03-21-8 od 9. prosinca 2021. („Službeni glasnik Grada Zagreba“, 29/21.; u daljnjem tekstu: Odluka). Predmet se vodi pod poslovnim brojem: Usoz-8/22.

2. Pored navedene obavijesti Sud je zaprimio još osam prijedloga za ocjenu zakonitosti istog općeg akta koji se vode pod poslovnim brojevima: Usoz-132/21, Usoz-6/22, Usoz-7/22, Usoz-9/22, Usoz-12/22, Usoz-13/22, Usoz-58/22 i Usoz-66/22.

3. Budući da je riječ o prijedlozima za pokretanje postupka ocjene zakonitosti jednog općeg akta, Sud je, sukladno članku 113. stavku 1. Sudskog poslovnika („Narodne novine“, 37/14., 49/14., 8/15., 35/15., 123/15., 45/16., 29/17., 33/17., 34/17., 57/17., 101/18., 119/18., 81/19., 128/19., 39/20., 47/20., 138/20., 147/20., 99/21. i 23/22.), spojio predmete radi donošenja zajedničke odluke.

4. Podnositelji smatraju da je osporavana Odluka nesuglasna s Ustavom Republike Hrvatske („Narodne novine“, 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13. – pročišćeni tekst, 137/15. – ispravak, 123/17., 98/19. i 144/20.) i Statutom Grada Zagreba („Službeni glasnik Grada Zagreba“, 23/16., 2/18., 23/18., 3/20., 3/21. i 11/21. - pročišćeni tekst).

4.1. U prijedlozima u bitnom ističu da je roditeljima odgojiteljima koji su ispunili uvjete za stjecanje prava na novčanu pomoć na temelju Odluke o novčanoj pomoći za roditelja odgojitelja („Službeni glasnik Grada Zagreba“, 16/16. i 19/16.; u daljnjem tekstu: Odluka/16.) odnosno Odluke o novčanoj pomoći za roditelja odgojitelja („Službeni glasnik Grada Zagreba“, 10/18. i 20/21.; u daljnjem tekstu: Odluka/18.), Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport, odnosno Ured za demografiju Grada Z., pojedinačnim odlukama priznao pravo na novčanu pomoć. Tim je pojedinačnim odlukama utvrđena visina novčane pomoći te uvjeti i prestanak prava na novčanu pomoć. Nadalje navode da se osporavana Odluka, koja bitno mijenja odnosno ukida stečena prava korisnika novčane pomoći, odnosi i primjenjuje na korisnike koji su tu pomoć ostvarili do njezina stupanja na snagu, u visini, pod uvjetima i s trajanjem prava u skladu s pojedinačnim odlukama nadležnog tijela Grada Zagreba. Stoga smatraju da osporavana Odluka, protivno Ustavu i zakonu, ima povratno djelovanje. Ističu da se osporavanom Odlukom, korisnicima čije je dijete mlađe od sedam godina, od 1. svibnja 2022. mjesečna naknada smanjuje s dosadašnjih 4.850,00 kuna na 1.000,00 kuna, a nekim korisnicima prestaje pravo na novčanu pomoć kada im dijete navrší sedam godina, umjesto kako je to propisano ranijim odlukama kad navrší petnaest godina. Naglašavaju da su pojedinačne odluke kojima je roditeljima odgojiteljima priznato pravo na novčanu pomoć postale pravomoćne i izvršne te se pravo na novčanu pomoć smatra njihovom imovinom. Osporavana Odluka odnosi se i primjenjuje na postupke koji su (ranije) pravomoćno okončani, na pojedinačne odluke koje su (ranije) postale izvršne i na temelju kojih su podnositelji stekli pravo na novčanu pomoć u iznosu 65% prosječne bruto plaće djelatnika u gospodarstvu Grada Zagreba za razdoblje I.-VIII. mjesec prethodne godine do navršene petnaeste godine djetetova života, na valjanoj pravnoj osnovi (Odluka/16. i Odluka/18.). Iz navedenoga zaključuju da je pravna situacija roditelja odgojitelja dovršena (jer im je

priznato pravo), pa je riječ o stečenom pravu za koje vrijedi načelo zabrane povratnog djelovanja propisa. Pozivaju se i na vladavinu prava i poštivanje prava čovjeka, kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske te ističu da obveza poštivanja navedenih ustavnih vrednota nužno dovodi i do obveze tumačenja mjerodavnih zakona i drugih propisa u skladu s dva važna načela koja su immanentna navedenim ustavnim vrednotama. To je načelo pravne sigurnosti (izvjesnosti) i s njim povezano načelo zaštite legitimnih očekivanja stranaka u postupcima u kojima se odlučuje o njihovim pravima i obvezama. Pozivaju se na praksu Ustavnog suda Republike Hrvatske i Europskog suda za ljudska prava koju smatraju relevantnom za ovaj upravni spor.

4.2. Predlažu da Sud ukine osporavanu Odluku te do donošenja odluke o prijedlogu obustavi izvršenje Odluke u smislu članka 85. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 29/17. i 110/21.; u daljnjem tekstu: ZUS).

5. Oспоравана Odluka glasi:

Na temelju članka 41. točke 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21 i 11/21 - pročišćeni tekst), Gradska skupština Grada Zagreba, na 6. sjednici, 9. prosinca 2021., donijela je

ODLUKU

o izmjenama Odluke o novčanoj pomoći za roditelja odgojitelja

Članak 1.

U Odluci o novčanoj pomoći za roditelja odgojitelja (Službeni glasnik Grada Zagreba 10/18 i 20/21) u članku 5. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Novčana pomoć se isplaćuje mjesečno i to:

- do 30. travnja 2022. u iznosu 65 % prosječne bruto plaće djelatnika u gospodarstvu Grada Zagreba za razdoblje I.-VIII. mjesec prethodne godine,

- od 1. svibnja 2022. u iznosu od 1.000,00 kuna neto."

Članak 2.

U članku 7. stavku 1. alineja 1. mijenja se i glasi:

"- posljednjeg dana u mjesecu u kojem je dijete za koje je ostvarena novčana pomoć navršilo 7 godina;"

Alineja 2. mijenja se i glasi:

"- posljednjeg dana u mjesecu u kojem je objavljeno prebivalište ili u kojem je evidentiran privremeni odlazak iz Republike Hrvatske korisnika ili djeteta za koje se ostvaruje novčana pomoć;"

Alineja 5. mijenja se i glasi:

"- posljednjeg dana u mjesecu u kojem su dijete za koje je ostvarena novčana pomoć i ostala djeca mlađa od tri godine upisana u redoviti program predškolskog odgoja i obrazovanja;"

Alineja 7. briše se.

Na kraju dosadašnje alineje 8. koja postaje alineja 7., točka sa zarezom se zamjenjuje točkom.

Alineja 9. briše se.

Članak 3.

Korisnicima novčane pomoći čije je dijete za koje je ostvarena novčana pomoć, do stupanja na snagu ove odluke, navršilo 7 godina, novčana pomoć prestaje stupanjem na snagu ove odluke.

Članak 4.

Ova odluka stupa na snagu 1. svibnja 2022., osim članka 2. stavka 6. ove odluke koji stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Zagreba.

KLASA: 021-05/21-01/513

URBROJ: 251-01-03-21-8

Zagreb, 9. prosinca 2021.

6. Člankom 85. stavkom 2. ZUS-a propisano je da sud može do donošenja presude rješenjem obustaviti izvršenje osporenog općeg akta.

7. Prema ocjeni ovog Suda, razlozi kojima podnositelji obrazlažu prijedloge za pokretanje postupka ocjene zakonitosti osporavane Odluke dovode u sumnju suglasnost osporavanih odredaba Odluke sa zakonom.

8. Osporavana Odluka stupa na snagu 1. svibnja 2022., osim članka 2. stavka 6. Odluke koji je stupio na snagu 22. prosinca 2021.

9. Do stupanja na snagu osporavane Odluke (1. svibnja 2022.) roditelji odgojitelji ostvarivali su, na temelju Odluke/18., (mjesečnu) novčanu pomoć u iznosu od 65% prosječne bruto plaće djelatnika u gospodarstvu Grada Zagreba za razdoblje I.-VIII. mjesec prethodne godine.

10. Osporavanom je Odlukom iznos novčane pomoći koji se isplaćuje roditeljima odgojiteljima smanjen na mjesečni iznos od 1.000,00 kuna neto, počevši od 1. svibnja 2022.

11. Nadalje, osporavanom je Odlukom, među ostalim, propisan prestanak novčane pomoći roditeljima odgojiteljima posljednjeg dana u mjesecu u kojemu je dijete za koje je ostvarena novčana pomoć navršilo sedam godina. Do stupanja na snagu osporavane Odluke novčana je pomoć roditeljima odgojiteljima prestajala

posljednjeg dana u mjesecu u kojemu je dijete za koje je ostvarena novčana pomoć navršilo petnaest godina.

12. Korisnicima novčane pomoći čije je dijete za koje je ostvarena novčana pomoć do stupanja na snagu osporavane Odluke navršilo sedam godina, novčana pomoć prestaje stupanjem na snagu osporavane Odluke.

13. Iz spisa predmeta proizlazi da su roditelji odgojitelji ishodili pojedinačne odluke nadležnih tijela kojima im je priznato pravo na novčanu pomoć pod uvjetima i u visini određenoj Odlukom/16. odnosno Odlukom/18., a koje odluke su stekle svojstvo pravomoćnosti.

14. Osporavana Odluka se odnosi i primjenjuje na roditelje odgojitelje koji su taj status i prava koja iz njega proizlaze stekli na temelju Odluke/16. i Odluke/18. i koji su ishodili pravomoćne pojedinačne akte o priznatom pravu na novčanu pomoć u visini i s trajanjem određenim u skladu s ranijim općim aktima (odlukama).

15. S obzirom na navedeno, a imajući na umu posljedice koje za adresate Odluke nastupaju njenim stupanjem na snagu kao i činjenicu da odlučivanje o zakonitosti osporavane Odluke zahtijeva provođenje složenog postupka, Sud je, na temelju članka 85. stavka 2. ZUS-a, obustavio izvršenje osporavane Odluke od dana stupanja na snagu osporavane Odluke do donošenja odluke kojom će odlučiti o zakonitosti osporavane Odluke.

16. Ovo rješenje ni na koji način ne prejudicira odluku ovoga Suda o zakonitosti osporavane Odluke.

U Zagrebu 25. travnja 2022.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
dr. sc. Sanja Otočan